

Ana Ciontea

O actriță care așteaptă

Imi place să cred că am înțeles la timp sensul discuției dintre vulpe și Micul Prinț al lui Saint-Exupéry: „Devii întotdeauna răspunzător de ceea ce ai domesticit”. Parafrazînd, s-ar spune că un critic devine întotdeauna răspunzător de soarta actorilor despre care a scris, fiindcă ce altceva sînt aprecierile critice la adresa talentului, decît domesticiri ale actului viu, ale trăirii concrete, sub cravașa unui dresor fără milă cuvîntul? Despre Ana Ciontea s-au paginat pînă acum suficiente cuvinte, aproape toate superlative. A terminat institutul de teatru în 1982, și-a făcut stagiul la Piatra Neamț și este, de doi ani, actrița Giuleștiului bucureștean. A luat premiul special al juriului la Gala Spectacolelor pentru Tineret (1982) și, în același an, premiul revistei „Amfiteatru”. În 1983, pentru rolul din **Jucăria de vorbe**, a luat premiul de interpretare la Costinești și premiul revistei „Viața studentescă”. Tot atunci, a primit premiul ACIN pentru debut — rolul din filmul „Întoarcerea din iad”. 1984 i-a adus un premiu ATM pentru Maria din **Piticul din grădina de vară**.

S-a spus despre ea că are: „o sensibilitate ieșită din comun” (Natalia Stancu), „un uimitor, absolut uimitor simț al compoziției” (Aurel Bădescu), „clipe de scînteiere și comunicativitate apreciabilă”

În „Pescărușul” de Cehov, Teatrul Tineretului din Piatra Neamț

Valentin Silvestru) și că este: „exuberanța adolescentină însăși” (Laurențiu Jlici), „o actriță completă” (Marius Roșescu), „un degețel de fată, cu părul pălălaie, dar cu o cuceritoare mobilitate a privirii, a gurii, a trupului” (Ecatarina Dproiu), „anti-decorativă prin datele ei fizice”, dar „captivând publicul printr-o credință în personaj rar întâlnită” (Patrel Berceanu). Valentin Silvestru i-a sancționat binevoitor aplecarea către un joc lezordonat, iar Patrel Berceanu pe cea către un exagerat patetism. Vocile criticii s-au reunit însă în toate cazurile pentru a elogia talentul de mare viitor al actriței. Ea nu și-a pierdut, totuși, simțul umorului. Și bine a făcut, pentru că de loi mai încoace, gazetele nu i-au mai pomenit numele, epitetele admirative nu s-au primenit prin înlocuirea lor cu altele de același fel, în fine, scena bucuresteană pe care joacă a văduvit-o profesional de un timp în a cărui ne-proustiană căutare destul de târziu să mai pornească cineva. Afișele Giulestului imprimă numele Anei Ciotea în distribuția spectacolelor **Așteptam pe altcineva** de Paul Iacob și **Simple coincidențe** de Paul Iverac, ultimul avînd o regie colectivă. Actrița joacă pe Marcela și pe Daniela, oluri dintre care unul îi rezervă o veritabilă „performanță”: executarea roții laterale. (Termenul, preluat din gimnastică, nu a fost, de astă dată, impropriu.) „Poți fi azi în frunte, și mâine...” de-

În „Jucăria de vorbe” după Tudor Arghezi (Piatra Neamț)

În „Deșteptarea primăverii” de Frank Wedekind, Studioul I.A.T.C.

clara în 1983 revistei „Amfiteatru“ Ana Ciontea. Și iată-l pe **mîine**. Ne privește direct, fără milă, în toate titlurile Giuleștiului, în toate cele cincisprezece spectacole ale sale, în repetițiile care au loc la **Regele Lear** sau în cele de la **Pescărușul**, în repetițiile care nu au loc — fiindcă s-au amînat, cu piesa lui Ibsen, **Constructorul Solness**, unde i s-a propus să joace Hilde. Dar nu chiar acum imediat, ci **mîine**, adică în stagiunea viitoare. Pînă atunci, actrița poate să mai aștepte.

Are Teatrul Giulești nevoie de Ana Ciontea? Incontestabil, da, o dată ce a primit-o, prin concurs, în colectivul său. Are teatrul românesc nevoie de Ana Ciontea? Răspunderea critică despre care vorbeam la început mă obligă să dau singurul răspuns posibil. El ar fi trebuit însă întărit de cele câteva șanse reale, viabile, menite să relanseze un talent, pe care instituția bucureșteană care a angajat-o este dator să i le ofere. Eșecurile sînt necesare meseriei de actor, așteptările prelungite sînt dăunătoare. Pentru a-și perfecționa bagajul tehnic al profesiei, pentru a-și cunoaște și stăpîni mijloacele nu e suficient ca actorul tînr să poată executa roata laterală. Sau să joace în spectacole cu regie colectivă. Tocmai el, cel mai dornic să întîlnească un regizor anumit, care să-i catalizeze și să-i „demaște“ personalitatea scenică.

Nu, Ana Ciontea nu este singura actriță tînră, venită la București după o ucenicie pe scena profesionistă a provinciei. Teatrele capitalei au primit, mai ales în ultimii ani, vîrfuri de promoție și le-au folosit mai mult sau mai puțin inspirat. În general, firește, actorii tineri s-au așteptat la foarte mult și au primit mai puțin. Să fie asta un argument împotriva celor care n-au altă dorință decît să părăsească provincia, unde joacă mult și joacă eroi principali? Să fie! Ei trebuie să se gîndească de cîteva ori înainte să riște îndelungate pauze profesionale.

Să fie însă cele spuse și un îndemn la meditație pentru directorii de teatre din București, pentru măsura în care și ei, mai ales ei, sînt răspunzători de soarta acestor tineri și de afirmarea lor în meserie. Iar pentru Ana Ciontea (hunedoreanca aplaudată prima dată la Casa de Cultură, fiindcă orașul ei n-are teatru), tot ceea ce am scris să însemne că ne alăturăm așteptării sale, oricît ar fi de îndelungată, și că, descoperind-o în distribuțiile de mîine, vom redescoperi

„În vîrfurile picioarelor — soarele,
În vîrfurile picioarelor — luna, înalta,
În vîrfurile picioarelor — o fetiță
Cum nu cunosc alta“.

Corina ȘUTEU